

Beantwoording vragen oordeelsvorming 15 november 2022

Datum 29 november 2022
Fractie Diverse
Onderwerp Gids Ruimtelijke kwaliteit

Vragen oordeelsvormende vergadering 15 november over Gids Ruimtelijke Kwaliteit.

Tijdens de vergadering zijn diverse vragen gesteld en beantwoord. Voor een 3-tal onderwerpen is toegezegd om de vragen schriftelijk te beantwoorden. De vierde vraag gaat over onze dienstverlening.

Vraag 1

Is deze Gids Ruimtelijke Kwaliteit goed afgestemd op het Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB)-beleid? Want in de gids staat dat de ruilverkavelingsboerderijen een beschermende status hebben en in het VAB-beleid, dat vrijkomende bebouwing gesloopt mag worden.

Antwoord:

Ja. Het toekennen van een hoger beleidsniveau (Respect) binnen de Gids Ruimtelijke Kwaliteit is niet hetzelfde als het toekennen van een monumentenstatus of het opnemen van de aanduiding 'karakteristiek' in het bestemmingsplan. Sloop blijft nog steeds mogelijk.

Het VAB-beleid geeft aan dat als een (ruilverkavelings)boerderij met bijbehorende bebouwing zijn functie verliest het complex (met behoud van zijn karakteristieken) worden her ontwikkeld voor andere functies. Men kan dan denken aan sloop van de agrarische bebouwing en nieuwbouw in de structuur van de verdwenen bebouwing.

Met het hogere beleidsniveau binnen de Gids kan een betere afstemming van nieuwbouw op het bestaande bebouwingsbeeld kan worden nagestreefd.

Vraag 2

Waarom wordt in de Gids Ruimtelijke Kwaliteit een regeling opgenomen voor zonnepanelen met een maximale hoogte; hoort dit niet thuis in het bestemmingsplan? Wat is het verband tussen de verschillende regelingen over zonnepanelen (teeltondersteunend, zonnepanelenbeleid)?

Antwoord:

Status bestemmingsplan en Gids

De 'goede ruimtelijke ordening' komt tot uiting in het bestemmingsplan. Hier geven regels aan hoe gronden mogen worden gebruikt en met welke maatvoering mag worden gebouwd. Als zonnepanelen of zonneparken zijn toegestaan, kan de Gids Ruimtelijke Kwaliteit dit niet inperken. De Gids is in die zin ondergeschikt aan het bestemmingsplan.

In de bestemmingsplanregels kan worden opgenomen dat een landschappelijke inpassing voorwaarde is voor het realiseren van de functie.

De Gids Ruimtelijke Kwaliteit geeft hier dan nadere invulling aan.

Nadere toelichting

Er is in het buitengebied een duidelijke behoefte aan grondgebonden zon op eigen terrein, ten behoeve van eigen gebruik. Het gaat om kleinschalige initiatieven van inwoners die niet de mogelijkheid hebben om iets te doen op hun eigen dak, bijvoorbeeld omdat het een karakteristiek rietgedekt pand betreft, maar die dit wel de ruimte hebben om zonnepanelen te plaatsen op hun eigen grond. Nu wordt dat meestal afgewezen, omdat het niet past binnen bestemmingsplannen.

Deze kleine grondgebonden (particuliere) zonneparkjes vallen buiten het beleidskader Grondgebonden Zon West Betuwe dat in september 2020 is vastgesteld. In dit beleidskader is hierover het volgende te lezen: "Zonnevelden kleiner dan 1 hectare, bijvoorbeeld op eigen erf en aangrenzend aan woonhuis of boerderij, vallen buiten dit beleidskader. Zo is het concept van de energieleverende boerderij, met panelen op de daken en aangrenzende velden, eenvoudig in bereik. Ook bij deze kleine velden is wel toetsing nodig, denk aan een situatie waarin heel veel kleine veldjes samen tot een onwenselijk beeld in het landschap zouden kunnen leiden."

Met de Gids Ruimtelijke Kwaliteit wordt een toetsingskader aangeboden voor kleine grondgebonden zonnevelden op erven met een bouwvlak die dus nu buiten het beleidskader grondgebonden zon vallen. De Gids Ruimtelijke Kwaliteit is hiervoor een geschikte plek. Vandaar dat dit hierin opgenomen.

De ruimtelijke/planologische afweging vindt niet plaats in Gids Ruimtelijke Kwaliteit, maar in het bestemmingsplan. In de Gids Ruimtelijke Kwaliteit zijn alleen handvatten of richtlijnen opgenomen voor een goede inpassing (plaatsing, hoogte, landschappelijke inpassing). Ook kunnen deze richtlijnen worden gehanteerd als randvoorwaarden bij een positieve beslissing om een initiatief toe te staan die niet passend is binnen een bestemmingsplan.

Regelingen zonnepanelen voor eigen gebruik op agrarische gronden

In de gemeente West Betuwe zijn (nog) 3 bestemmingsplannen Buitengebied. Recent is voor het grondgebied van de voormalige gemeente Geldermalsen het plan Buitengebied geactualiseerd.

In dit plan wordt binnen de bestemming 'agrarisch' mogelijkheden geboden om voor eigen gebruik (ten behoeve van een bestaand agrarisch bedrijf) een zonnepark van maximaal 0,5 hectare te plaatsen, mits er sprake is van een landschappelijke inpassing. Dit zal te zijner tijd ook in de andere plannen (1 omgevingsplan) kunnen worden overgenomen. Voor zolang dit nog niet in alle bestemmingsplannen is verwerkt, kan hier met de zogenaamde kruimelgevallenregeling (tot 50 vierkante meter) toch aan tegemoet worden gekomen.

Richtlijnen met betrekking tot hoogte

De Gids Ruimtelijke Kwaliteit geeft aan dat een zonnepark voor eigen gebruik ruimtelijk acceptabel is, als de hoogte hiervan niet hoger is dan 1.5 meter. Deze richtlijnen zijn opgesteld met als doel dat plaatsing op erven

mogelijk is mits de zonnepanelen landschappelijk zijn ingepast. Met een hoogte van 1.5 meter kan een landschappelijke inpassing makkelijker worden bereikt, dan met een hogere maat. De Gids is geen beperking, maar juist een verduidelijking ten behoeve van een snellere toets (op pagina 100 en 101 is ook maatvoering opgenomen voor dakkapellen en erkers).

Beleid zonnepanelen commerciële zonnevelden

Als een ondernemer niet enkel voor eigen gebruik, maar op commerciële basis energie wil opwekken, kan deze een verzoek indienen voor een wijziging van de bestemming (meestal niet bij het eigen bouwvlak). Dit verzoek wordt getoetst aan de separaat opgestelde en vastgestelde beleidsregels voor zonnevelden.

Pilot teeltondersteunende voorzieningen

Het bestemmingsplan geeft aan dat teeltondersteunende voorzieningen enkel in de maanden april tot en met oktober aanwezig zijn. De palen mogen blijven staan, maar de kappen moeten in de winter worden verwijderd. Er is een pilot gestart voor zonnepanelen als teeltondersteunende voorzieningen. Pilots zijn juist bedoeld om te ervaren en leren van een afwijking van het gangbare beleid. Deze pilot zal eerst worden geëvalueerd voordat dit in beleid kan worden opgenomen.

Erfafscheidingen

Voor erfafscheidingen is in het bestemmingsplan buitengebied een hoogte van 2 meter voorgeschreven. Voor een eventuele wens om zonnepanelen verticaal te plaatsen als bijvoorbeeld erfgrans is een toets op 'redelijke eisen van welstand' mogelijk.

In Culemborg is een pilot gestart met verticaal geplaatste panelen. Deze panelen zijn 2.85 tot 3 meter hoog (zie foto's onder). Dit park is ook eerst met de commissie Ruimtelijke Kwaliteit besproken.

Vraag 3

Geldt het gestelde voor reclames ook voor de reclamemasten langs de A2. Kan in de Gids een regeling worden opgenomen over de frequentie van reclame-uitingen en de tijdstippen van verlichting?

Antwoord:

Gids Ruimtelijke Kwaliteit biedt afwegingscriteria op pagina 113 richtlijnen voor het voeren van reclame-uitingen bij bedrijven. Zo is één reclamemast tot max. 3 meter hoogte mogelijk bij bedrijven en tot max. 6 meter hoogte bij bedrijfsgebouwen. Ook zijn er richtlijnen opgenomen voor lichtreclames. Als de gemeente West Betuwe expliciet geen lichtreclame op de bedrijventerreinen wenst, moet hiervoor een regel in het omgevingsplan worden opgenomen.

De richtlijnen zijn bedoeld voor het afgeven van vergunningen; het is geen instrument voor handhaving, zeker niet voor bestaande situaties.

Langs de snelweg staan ook reclamemasten die niet gekoppeld zijn aan het eigen bedrijf. Deze zijn afzonderlijk bestemd.

Voor eventuele nieuwe masten zal een ruimtelijke afweging en een wijziging van het bestemmingsplan nodig zijn. De "Beoordeling van Objecten langs Auto(snel)wegen, Handreiking vergunning" van RWS wordt hierbij als basis gebruikt voor de ruimtelijke afweging van masten langs alle wegen.

Voor nieuwe led-reclame op bestaande masten kunnen ook de richtlijnen uit de Gids als uitgangspunt worden gehanteerd bij de beoordeling.

Vraag 4

Extra dienstverlening met klein Gidsje: Is het mogelijk om voor de meest voorkomende aanvragen van kleine bouwwerken een beknopte gids te maken?

Antwoord:

Ja, dat is mogelijk. In overleg met de vergunningverleners en de opsteller van de Gids (Gelders Genootschap) zal worden gezien hoe aan welke behoefte tegemoet kan worden gekomen.